

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Rex.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

te speras tui generis argumentum, quo literatorum oculis possis non inaniter oblectare. Feci non invidiosum, quod tibi fore gratum intellexerim. Sed quod à melle te majorum tuorum nuncupatione vocari putas, dicitur, rim ego te id nominis à morum potius tuorum suavitate compassisse: sive id summa humanitas meretur tua, sive affabilitas jucundissima, cuius lepore omnes ad te tribus tibi, devinctis, ut de te vere dici possit, favon mellis in ore tuo sedem posuisse: sive perelegans ille scribendi tenor tuus, ubi solutam orationem aut carmen facis, amoenissima quadam dulcedine legentem afficiunt, evenit ut undecumq; merum mel & sis, & habeatur. At plenus rimarum sum neq; me cobibere possum, quin epigramma illud ex his nostris sodalibus olim dictatum erumpat. Quid enim prohibet apud ingenium Poetica studiosissimum, aliquando Poetam agere?

Romulei certant lepido certamine vates,
Nominis ecqua viget congrua causa tui.
Nam qui ex te norunt manare poetica mella:
Melli num à merito nomen id esse volunt.
Atque alii malunt correpta parte Melinum
Dicere, Pegaseum quod melos ore canis.
Sis quodcunq; velis, nullo discrimine amandus,
Seu mihi Mellinus, sive Melinus eris:
Omnia congruerint: tanta dulcedine carmen
Pangis, & oranti spargis ab ore melos.

Id quod eo tibi gloriosius accidit, quod horum infelicitas temporum pauca admodum nunc ostendunt ingenia, qua bonarum artium amore eruditionis felicitate capiuntur: eorum alieniores plerique, à doctrina studio vadunt, quo sunt magis natalium splendore aliquo illustrati. Tu vero, cum ex ea sis domo ortus, in qua summi plerique viri gentiles, tui & veteri & recenti etiam memoria ad patriæ ornamentum geniti, insignia, quae à se gestarum monumenta reliquerunt, Cardinalia decora, primos in urbe honores, titulosq; sortita, ma pro salute patriæ vitricia, divitiis honestissimis artibus comparatas, nihil rerum harum ambitiosius contentus, à tepso splendorem excitare quaesivisti: ut clarissima ea familia dignus evaderes, patre q; in primis tuo Senatore semper optimo, apud quem tanta educatus es sanctitate. Accessere mox bona artes, & egregia disciplina, Latinaq; & Graeca litera, quas eo conatus successuq; affectus es, ut paucissimi sive erant sint inter Romanam hanc nobilitatem, qui parem tecum gradum hodie conferre possint. Sed quoniam non de literis tantum, sed de totius vitæ integritate, atq; animi magnitudine, si quis de te loqui cuperet, sermo faciendus esset, parentumq; tuorum benignitas omnis explicanda, qui me omnibus humanitatis studiis profecuti, quam in filios exercere par est, benevolentiam, charitatem, & studium in me omne praestiterunt, in commodius tempore dilatis, quod nunc agendum instat, Apem ipsam, quam tibi merito deberi iudicamus, exhibendam curavimus. Ecce vero tibi eam, in cuius comitatu, ne Fucus etiam, belluo ille satius impudicus, & molestissimi Culex & Vespa sese intruderent, repellere nunquam potui, ac ne ullus & molestus & importunitati finis esset, Musca etiam, Cicada & Araneus se his admiscuere. Tu quidem strenue nimirum & ex praedicta tua feceris, si, ne ab eorum aliquo ledare, caveris. Verum age, quid Apes sibi velint videamus.

POPULUS REGI SUO OBSEQUENS. CAP. I

Apis sola ex animalibus regem habet. Plin. lib. 11. c. 5.

Populum Aegyptii sacerdotes obsequentissimum Regi suo significare vellent, Apem faciebant, illam utiq; brevem, variam, & in rotunditatem compactilem, quæ sola ex animalibus Regem, more hominum, habet, quem universum Apum agmen consecratur, æque atq; homines Regi obtemperantes. Rex vero vel aculeo caret, vel ad offensionem minime exerit, quæ quidem præcipua est in Rege virtus, qui in obeundis vitæ officiis, non magis iustitiæ aculeum, quam dulcem mellis clementiam ostentare debeat. Ac de populo quidem agnoscit hoc idem Plotinus libro *De suo cuiusq; genio*, qui civilem hominem, popularibus utiq; studiis deditum, sed qui perfectam virtutem consequi minime poterit, eundem iterum hominem fieri contendit, & ad eadem munera rediturum.

REX. CAP. II

Regis Apum, simul & hominum simpatia.

Merito itaq; Regem, qui populos unanimi benevolentia sibi devinxerit, ostendere qui vellent, examen Apum proponere consueverunt; siquidem is foras non procedit, nisi migraturo exar-

A ne: cumq; procedit, totum examen circa eum conglobatur, cingit, protegit, cerni non patitur reliquo tempore. Cum populus in labore est, ipse, inquit Plinius, opera intus circuit similis exhortandi solus immunis: circa eum satellites quidam lictoresq; assidua custodientes auctoritate. Cum processere, sequaq; proximam illi cupit esse, & in officio conspici gaudet. Ubiq; confedit, ibi cunctarum castra sunt. Missam facio miram earum circa Regem obedientiam, ut festum humeris sublevant, validius fatigatum ex toto portant, multaq; huiusmodi, in quibus enarrandis tanta utitur suavitate Plinius, ut eas ipsas Apes in eius ore mellificare dicas, unde Lepor ille tam dulcis eloquentiae demanare. Adamantius ait, Apes haec nullo animi conceptu facere, ut pleriq; contendunt, sed naturae ipsius divinæ beneficio, quae vel bruta eousq; provexerit, ut plerisque in rebus ratione praeditos imitentur. Nos vero vult admonitos, ut ubi Apum mores cognoverimus, ducibus parere non recusemus, negotiaq; ad Reipub. civitatumq; salutem opportuna alacri animo suscipiamus. Non enim amat id genus hominū Adamantius, qui sub pietatis specie suam obtegunt ignaviam, suoq; tantum otio & commodis consulentes, negotia subfugitant, & veluti genus humanum oderint, humanas etiam consuetudines averlantur. Adeo vero est Apes, ut Musonius observat, conversationis & vitae sociæ amatrix, ut si sola relinquantur, desiderio tabescat & moriatur: quod ad popularis hominis naturam & similitudinem referri potest. Atq; huc spectat Plutarchi illud super exilio dictum, *Nos quasi Formicae, vel Apes, si ex una vel caverna vel alveario exciderimus, hospites externiq; esse videmur*. Hoc ipsum examinis significatum in aruspicina etiam reperitur, cuiusmodi signum Dionysio, paulo antequam regnare cepit oblatum est, qui cum Equum e voraginibus, in quas demersus erat, nulla prorsus contentione extrahere potuisset, disceserat, ut Philistus ait, aegre ferens: cum autem aliquantulum progressus esset, subito exaudivit hinnitum, ad quem conversus Equum alacrem latus aspexit, cuius in iuba examen Apum confederat, imperii quod occupavit indicium. Nam Equum subjugationi frænoque aptum esse, suo diximus commentario.

REGNUM. CAP. III.

A C ne ab Sicilia tam subito discedamus, Hieroni quoque jam iussu patris exposito, propterea quod ex ancilla natus esset, ne nobilitati paternae dedecori foret, tamen ita humanae opis indigenti Apes in os mella congestere: quo ostento pater ab aruspibus admonitus, filium recolligendum duxit, moribus & disciplinis iis erudiendum curavit, per quas postmodum ad praemonstratam Regni maiestatem facile pervenit. Ita vero nomini regio favorabiles sunt Apes, ut in causa fuerint, ne Onesili Regis Cyprii caput, quod in ludibrium Amathusii supra portam urbis suspenderant, insepultū diutius maneret: in id enim jam exanimatū examen Apum mella contulerunt, favisq; refererunt. Hinc loci incolae oraculi super hoc requisiti, responso moniti, caput honorifice sepelierunt, Onesiloq; quotannis, ut Heroi, sacra instituerunt.

GRATA ELOQUENTIA. CAP. IV.

A Ddunt nonnulli, suavem eloquentiam per hieroglyphicum Apis significari. Quamquam Dionigenes suae morem gesturus mordacitati, orationem blandam, utpote ad fallendum vel ad gratiam parandam, mellitum laqueum vocitabat. Irridebat is Platonem perlibenter, cui parvulo in cunis dormienti Apes in labellis confedisent: ex quo responsum est, singulari illum suavitate orationis futurum. Ita praevisa eloquentia est in infante per Apem. Et huiusmodi tale D. Ambrosio e nostris contigisse memoriae proditum est. Idem & Pindaro Poetae accidisse Pausanias tradit, cum is puer adhuc Thebis digressus aestivo tempore Thespias proficisceretur, calore exuperante aliquantulum à via declinavit, & sub umbra non nihil acquievit, cur in somnum soluto Apes in os mel congestere. Et ita demum quemcunq; veteres ab eloquentiae suavitate commendarent, eum ab Apib. nutritum dicebant. Sic & Theocritus Comatam beatissimum ait, cui huiusmodi nutritio contigisset. Apud Hesiodum, Theogonia, Musae amicorum linguis rorem instillant, in castigatis enim exemplaribus, non *αἰδῶν*, sed *ἰερόν* legitur:

Nam & Apibus est principatum.
Plin. lib. 11. cap. 5.

Plin. lib. 11. cap. 17.